

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
040110

DOM
2022-06-21
Stockholm

Mål nr
T 3536-21

Sid 1 (7)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom den 22 februari 2021 i mål T 13941-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Gabriel Urwitz, 19491229-0113
Karlavägen 23 Lgh 1501
114 31 Stockholm

Ombud: Advokat Jan-Mikael Bexhed
Advokatfirman Bexhed AB
Högbergsgatan 11
116 20 Stockholm

Ombud: Advokat Douglas Hamilton
Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Box 7315
103 90 Stockholm

Motpart

Staten genom Justitiekanslern
Birger Jarls Torg 12
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Föredragandena Malin Teghammer och Annelie Roslund
Adress som ovan

SAKEN

Skadestånd

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
2. Gabriel Urwitz ska ersätta staten för dess rättegångskostnad i hovrätten med 37 500 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 juni 2022 till dess betalning sker.

Dok.Id 1820703

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 672 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Gabriel Urwitz har yrkat att hovrätten ska bifalla hans talan i målet, befria honom från skyldigheten att ersätta staten dess rättegångskostnad vid tingsrätten och i stället förplikta staten att ersätta hans rättegångskostnader där.

Staten har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

PARTERNAS TALAN I HOVRÄTTEN

Parterna har återopat samma grunder och utvecklat sin talan i huvudsak på samma sätt som vid tingsrätten. Gabriel Urwitz har till utveckling av sin talan här tillagt följande.

Gabriel Urwitz har i en skatteprocess utsatts för en kränkning av den grundlags-skyddade och absoluta rätten till rättvis rättegång enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. I skatteprocessen har Skatteverket – som var Gabriel Urwitz motpart i skatteprocessen – prövat om det allmänna ombudet hos Skatteverket, som är en enhet inom Skatteverket och agerade tillsammans och samordnat med Skatteverket, har gett in överklaganden i rätt tid av grundbesluten avseende Gabriel Urwitz inkomst-beskattnings för taxeringsåren 2008–2010. Skatteverket har vid rättidsprövningen godtagit det allmänna ombudets överklaganden som inkomna i rätt tid.

Gabriel Urwitz invände i skatteprocessen att det allmänna ombudets överklaganden hade inkommit för sent och att de därför skulle avvisas av förvaltningsdomstolarna. Kammarrätten slog i sin dom fast att domstolen var bunden av Skatteverkets rättids-prövning oavsett om denna var korrekt eller felaktig och att rättidsfrågan därför inte kunde prövas av kammarrätten. Eftersom Högsta förvaltningsdomstolen vägrade prövningstillstånd har denna helt avgörande fråga om processhinder inte prövats av någon domstol och därmed inte heller av något i förhållande till parterna oavhängigt och opartiskt organ. Rättidsfrågan har i stället prövats slutligt av Gabriel Urwitz

motpart, dvs. Skatteverket, som hade ett starkt intresse av att det allmänna ombudets talan mot Gabriel Urwitz prövades även om den hade väckts för sent.

Gabriel Urwitz har rätt till ideellt skadestånd (kränkingsersättning) som kompensation för den kränkning han utsatts för, eftersom kränkningen inte kan kompenseras på något annat sätt. Ett skäligt skadeståndsbelopp uppgår till 50 000 kr.

Staten har tillagt att skadestånd i vart fall inte ska uppgå till det belopp som Gabriel Urwitz har yrkat.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Bakgrund och frågorna i målet

Det som finns antecknat under rubriken bakgrund på sida 2 i tingsrättens dom är ostridigt mellan parterna. Det är vidare ostridigt att Skatteverket och det allmänna ombudet agerade tillsammans och samordnat, att de företrädde samma intressen i den aktuella tvisten och att Skatteverket inte är och inte heller kan jämföras med en oavhängig och opartisk domstol.

Frågorna i målet är om Gabriel Urwitz rätt till rättvis rättegång enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen har kränkts och om han till följd av den påstådda kränkningen har rätt till ideellt skadestånd.

Rättsliga utgångspunkter

Rätten till rättvis rättegång

Enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen ska en rättegång genomföras rättvist och inom skälig tid. Bestämmelsen kompletterar andra bestämmelser i regeringsformen som har till huvudsakligt ändamål att säkerställa en rättssäker domstolsprocess, t.ex. kravet på saklighet och opartiskhet enligt 1 kap. 9 §. Rätten till en rättvis rättegång innefattar ett flertal processuella rättigheter som i materiellt hänseende är fastslagna i den svenska processordningen. Rättssäkerhetskraven innefattar bl.a. en grund-

läggande rätt för en part att bli hörd inför domstol, ett krav på att parterna ska vara likställda i processen, att förfarandet inte gynnar en part på den andres bekostnad samt att domstolen är oavhängig och opartisk (se bl.a. prop. 2009/10:80 s. 160 och NJA 2017 s. 503 p. 14).

Av betydelse för tolkningen av bestämmelsen i regeringsformen är Europadomstolens praxis. Europadomstolen har urskilt två element när det gäller opartiskhet, dels kravet på att varje domare ska döma opartiskt mellan parterna (subjektiv opartiskhet), dels kravet på att det för en objektiv iakttagare inte får föreligga några legitima tvivel om domstolens opartiskhet (objektiv opartiskhet). Eftersom det får anses vara mycket svårt att visa att en domare i verkligheten har brustit i opartiskhet, har huvudvikten i flertalet av de fall som behandlats av Europadomstolen lagts vid den objektiva opartiskheten (Hans Danelius, Mänskliga rättigheter i europeisk praxis, Juno Version 5, s. 214). Att det för en objektiv iakttagare inte får föreligga några legitima tvivel om domstolens opartiskhet innefattas alltså i kravet på att en rättegång ska genomföras rättvist enligt regeringsformen.

Rättidsprövning

De bestämmelser om rättidsprövning som var tillämpliga när det allmänna ombudet överklagade fanns i den i dag upphävda förvaltningslagen (1986:223). Motsvarande bestämmelser finns numera i förvaltningslagen (2017:900). Hänvisningar till bestämmelser nedan avser den nu upphävda förvaltningslagen.

Ett överklagande ska ges in till den myndighet som har meddelat beslutet (23 § andra stycket). Det ankommer på beslutsmyndigheten att pröva huruvida överklagandet har kommit in i rätt tid (24 § första stycket). Har ett överklagande kommit in för sent ska det avvisas av myndigheten (samma stycke). Om överklagandet inte avvisas ska beslutsmyndigheten överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till den myndighet, i detta fall förvaltningsdomstol, som ska pröva överklagandet (25 §).

Enligt en tidigare reglering skulle ett överklagande ges in till och rättidsprövas av den högre instansen. Syftet med att i stället låta beslutsmyndigheten ansvara för rättidsprövningen var bl.a. att ge beslutsmyndigheterna ökade möjligheter att ompröva beslut

(prop. 1985/86:80 s. 37). Överklagandet ska därför numera ges in till beslutsmyndigheten och då är det naturligt att denna också gör rättidsprövningen. Bland annat framhölls det i förarbetena att denna prövning i regel kan göras enklast och säkrast av den instans som först tar emot överklagandet och att prövningen bör klaras av på ett så tidigt stadium av handläggningen som möjligt (a. prop. s. 44). Det påtalades även att prövningen i de allra flesta fall är så enkel och okomplicerad att det knappast uppstår några svårigheter (a. prop. a. st.).

Om myndigheten finner att överklagandet har kommit in i rätt tid behöver den i allmänhet inte meddela något beslut om detta. Åtgärden att överlämna handlingarna får regelmässigt anses innefatta ett ställningstagande av innebörd att klagandens skrivelse har kommit in i rätt tid. Detta ställningsantagande har ansetts vara bindande för den högre instansen, oavsett om rättidsprövningen har gjorts av förvaltningsmyndighet eller förvaltningsdomstol (a. prop. s. 74, HFD 2011 ref. 65 och HFD 2018 ref. 9). Det har alltså inte ansetts spela någon roll om klagandens motpart lyckas visa att beslutsmyndigheten gjort en felaktig bedömning. Detta är även den rådande ordningen när avgöranden överklagas inom ramen för de allmänna domstolarnas behörighetsområden (se bl.a. NJA 1984 s. 875).

Det allmänna ombudet

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer får en myndighet inte överklaga sina egna beslut. Ibland kan det dock finnas anledning för det allmänna att överklaga. Det är bakgrunden till att man har inrättat funktionen allmänt ombud inom Skatteverket. En motsvarande funktion finns inom bl.a. socialförsäkringen med uppdrag att överklaga Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens beslut. Syftet med det allmänna ombudet är att tillgodose intresset av vägledande avgöranden och en enhetlig rättstillämpning för att säkerställa lika behandling. Inom skatteområdet finns det även ett fiskalt intresse, dvs. att motverka materiellt felaktiga beslut (prop. 2002/03:33 s. 251–256).

När funktionen inrättades ansågs det viktigt att ombudet garanterades en självständig ställning i sin processföring i förhållande till Skatteverket (a. prop. s. 255 f.). Det allmänna ombudet utses därför av regeringen men är organisatoriskt en enhet inom

Skatteverket. Det finns dock en möjlighet för det allmänna ombudet att ge uppdrag åt tjänstemän vid Skatteverket att företräda ombudet i domstol. Denna möjlighet finns även för det allmänna ombudet för socialförsäkringen i förhållande till Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten men ombudet där använder sig inte längre av denna möjlighet (SOU 2018:5 s. 105). Det finns även ett förslag från utredningen om vissa processuella frågor på socialförsäkringsområdet att denna möjlighet ska avskaffas bl.a. med anledning av att det rent principiellt är ägnat att inge betänkligheter och för att stärka det allmänna ombudets ställning och verksamhet inom socialförsäkringen (a. bet. s. 134 f.).

Bedömningen i detta fall

I målet är ostridigt att Gabriel Urwitz i samband med att han överklagade förvaltningsrättens dom begärde att kammarrätten skulle överpröva Skatteverkets rättidsprövning eftersom han ansåg att det allmänna ombudets överklaganden inkommit för sent och borde ha avvisats. Det är vidare ostridigt att kammarrätten inte prövade frågan om det allmänna ombudets överklaganden hade kommit in i rätt tid.

Som tingsrätten har konstaterat och vilket redogjorts för ovan innebär den nuvarande ordningen att Skatteverket är den myndighet som har att pröva om ett överklagande har kommit in i rätt tid – och så är fallet även när det är det allmänna ombudet som har överklagat – och att den högre instansen är bunden av den rättidsprövning som Skatteverket har gjort.

Hovrätten konstaterar att det reser principiella betänkligheter att i en situation som den nu aktuella, dvs. när Skatteverket och det allmänna ombudet agerat tillsammans och samordnat, inte tillåta motparten, dvs. Gabriel Urwitz, att få den av Skatteverket gjorda rättidsprövningen prövad av domstol.

Hovrätten noterar i detta sammanhang dock även att det för att ett taxeringsbeslut ska kunna ändras på Skatteverkets eller det allmänna ombudets initiativ krävs bl.a. att de i lagen uppställda tidsfristerna är uppfyllda (se 4 kap. 16 och 19 §§ samt 6 kap. 8 § taxeringslagen [1990:324]). Om tidsfristerna inte är uppfyllda får ett sådant beslut inte

fattas. Genom att kammarrätten biföll det allmänna ombudets överklaganden har kammarrätten de facto också konstaterat att det allmänna ombudets talan hade väckts i tid.

Även om den nu rådande ordningen får anses vara problematisk kan det vid en samlad bedömning inte anses att Gabriel Urwitz rätt till en rättvist genomförd rättegång enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen har blivit kränkt. Vid denna bedömning saknas det anledning för hovrätten att ta ställning till om den påstådda kränkningen hade varit ersättningsgrundande.

Tingsrättens dom ska alltså inte ändras.

Vid denna utgång ska Gabriel Urwitz ersätta staten för dess rättegångskostnad. Om beloppet råder ingen tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-07-19

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Sven Johannisson, Anna-Karin Winroth och Anders Hübinette samt tf. hovrättsassessorn Annika Johannesson, referent.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM

2021-02-22

Meddelad i
Stockholm

Mål nr

T 13941-18

PARTER**Kärande**

Gabriel Urwitz, 19491229-0113
Karlavägen 23 Lgh 1501
114 31 Stockholm

Ombud: Advokat Jan-Mikael Bexhed
Calissendorff Advokatbyrå KB
Hamngatan 11
111 47 Stockholm

Ombud: Advokat Douglas Hamilton
Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Box 7315
103 90 Stockholm

Svarande

Staten genom Justitiekanslern
Birger Jarls Torg 12
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Föredragandena Klas Granlund och Jens Kallmin
Adress som ovan

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.
 2. Gabriel Urwitz ska ersätta staten för dess rättegångskostnad med 75 000 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 februari 2021 till dess betalning sker.
-

Dok.Id 2316886

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 652 10

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning2@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Målet har sin bakgrund i de tvister som förts vid förvaltningsdomstolarna gällande Gabriel Urwitzs inkomsttaxeringar för åren 2008–2010. I skattetvisterna har Skatteverket och Allmänna ombudet varit Gabriel Urwitz motparter.

Skatteverket fattade grundbeslut om inkomsttaxering i enlighet med de deklarationer som Gabriel Urwitz hade lämnat för åren 2008–2010. Efter att tiden för ordinarie omprövning hade gått ut beslutade Skatteverket den 13 december 2012 om eftertaxering för åren 2008–2009 och den 2 september 2014 för året 2010. Både Gabriel Urwitz och Allmänna ombudet hos Skatteverket överklagade eftertaxeringsbesluten. Allmänna ombudet överklagade även reservationsvis Skatteverkets tidigare meddelade grundbeslut för taxeringsåren 2008–2010. Överklagandena av Allmänna ombudet inkom den 23 december 2013 för taxeringsåren 2008–2009 och den 23 oktober 2014 för taxeringsåret 2010.

Skatteverket gjorde en rättidsprövning och fann att Allmänna ombudets överklaganden inkommit i rätt tid och överlämnade överklagandena till förvaltningsrätten som meddelade dom. Förvaltningsrättens dom överklagades av bl.a. Gabriel Urwitz som begärde att kammarrätten skulle överpröva Skatteverkets rättidsprövning då han ansåg att Allmänna ombudets överklagande inkommit för sent och borde ha avvisats. Kammarrätten prövade inte särskilt frågan om Allmänna ombudets överklagande kommit in i rätt tid. Kammarrättens dom innebar att Gabriel Urwitz upptaxerades avseende alla taxeringsår. Gabriel Urwitz överklagade domen men Högsta förvaltningsdomstolen meddelade inte prövningstillstånd.

Frågan i nu aktuellt mål är om Gabriel Urwitz har rätt till ideell ersättning enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen.

YRKANDEN M.M.

Gabriel Urwitz har yrkat att staten till honom ska betala 50 000 kr i ideellt skadestånd jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 21 november 2018 till dess full betalning sker. Även om tingsrätten kommer fram till att Gabriel Urwitz inte har rätt till något ideellt skadestånd, ska det fastställas att staten kränkt hans rätt till en rättvis rättegång enligt 2 kap 11 § andra stycket regeringsformen.

Staten har bestritt käromålet i sin helhet. Inget belopp har vitsordats som skäligt i och för sig. Sättet att beräkna ränta har vitsordats.

Parterna har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUND**Gabriel Urwitz**

Han har i en skatteprocess utsatts för en kränkning av den grundlagsskyddade och absoluta rätten till en rättvis rättegång enligt 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. Rättigheten innebär att alla för en domstolsprocess väsentliga frågor måste prövas av en oavhängig och opartisk domstol. I skatteprocessen har vidare Skatteverket, som var hans motpart, prövat om Allmänna ombudet hos Skatteverket gett in överklaganden av grundbesluten i rätt tid. Denna prövning aktualiserar frågan om förekomsten av rättegångshinder, dvs. om överklagandet inkommit för sent hade ett rättegångshinder förelegat. Detta är en väsentlig och avgörande fråga för processen.

Staten

Gabriel Urwitz kan inte grunda sitt ersättningsanspråk direkt på 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. Det krävs särskilt lagstöd för att det ska finnas en rätt till ersättning för ideell skada. Den omständigheten att Gabriel Urwitz inte fått en

domstolsprövning av frågan om Allmänna ombudet hade överklagat för sent innebär inte att han utsatts för en kränkning av rätten till en rättvis rättegång.

UTVECKLING AV TALAN

Gabriel Urwitz

Avsikten med bestämmelsen i 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen är att den ska ha självständig betydelse vid sidan av vanlig lag och få genomslag fullt ut. Rätten till en rättvis rättegång och en prövning av en oavhängig domstol är central i en rättsstat. Bestämmelsen är inte bara en anvisning som riktar till lagstiftaren. En enskild kan med stöd av bestämmelsen kräva en rättvis rättegång även om det innebär ett avsteg från vanlig lag. Det finns flera avgöranden från Högsta domstolen (bl.a. Medborgarskapet I och II) där det slagits fast att en sådan rättighet finns. Europadomstolens praxis avseende Europakonventionen ska kunna tillämpas vid bedömning av rättigheterna i regeringsformen.

Den omständigheten att kammarrätten prövade målet i sak innebär inte att domstolen har gjort en rättidsprövning. Kammarrätten, som ansåg sig bunden av Skatteverkets rättidsprövning, prövade endast om en oriktig uppgift hade lämnats och om det var oskäligt att eftertaxera. Kammarrätten tog alltså inte ställning till de grunder som han anfört till stöd för att Allmänna ombudet överklagat för sent. Kammarrätten hänvisade också till ett avgörande, HFD 2011 ref. 65, som inte är applicerbart på förhållanden i det här fallet. Det var således inte en oavhängig domstol som slutligt prövade om Allmänna ombudets överklagande hade kommit in i rätt tid. Frågan om ett processhinder förelåg har alltså inte prövats av en oavhängig och opartisk domstol.

Allmänna ombudet, som är en del av Skatteverket, är i skatteprocessen formellt en egen part men processföringen samordnas med Skatteverket. Processförare för Allmänna ombudet är vanligtvis tjänstemän på Skatteverket. I praktiken innebar alltså Skatteverkets rättidsprövning att Skatteverket prövade om verkets egna tjänstemän

överklagat i rätt tid. Skatteverket hade alltså en uppenbar intressekonflikt vid prövningen och det var en jävssituation. Skatteverket är ingen domstol.

På de grunder han anfört har han rätt till ideellt skadestånd som kompensation för den kränkning som han utsatts för eftersom kränkningen inte kan kompenseras på något annat sätt. Bedömningen av skadeståndets storlek ska göras utifrån en skönsmässig bedömning utifrån de principer som framgår av Högsta domstolens praxis. Ett skäligt skadeståndsbelopp uppgår till 50 000 kr.

Staten

Det går inte att grunda skadeståndsskyldighet direkt på fri- och rättigheterna i regeringsformen. Högsta domstolens avgöranden i den delen avsåg en mycket specifik situation och särskilda omständigheter förelåg.

Rätten till en rättvis rättegång enligt regeringsformen ger uttryck för att en rättegång ska genomföras i enlighet med allmän lag. Processen i kammarrätten har skett enligt gällande lagstiftning och rättspraxis. Gabriel Urwitz invändningar har inte heller lämnats obesvarade. Även om kammarrätten inte prövade Skatteverkets rättidsprövning så har domstolen prövat om Allmänna ombudets yrkande framställts inom gällande överklagandefrist. Detta utgjorde en förutsättning för att bifalla Allmänna ombudets yrkande. Tidsfristerna prövades alltså inom ramen av målet i sak. Gabriel Urwitz har fått en domstolsprövning av gällande frister. Någon anledning att därutöver tillåta den enskilde att föra talan särskilt i fråga om Allmänna ombudets yrkande framställts i rätt tid finns därför inte.

Under alla förhållanden ska ett skadestånd inte utgå till det belopp som Gabriel Urwitz yrkar. Om skadestånd ska utgå ska vägledning hämtas från Högsta domstolens rättspraxis gällande överträdelser av Europakonventionen. Detta innebär endast ett symboliskt skadeståndsbelopp.

DOMSKÄL**Rättsliga utgångspunkter**

I svensk rätt är utgångspunkten att det krävs särskilt lagstöd för att en rätt till ersättning för ideell skada ska anses föreligga. Någon bestämmelse om rätt till skadestånd med stöd av 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen finns inte.

Även om inte något sådant lagstöd finns har Högsta domstolen i ett fåtal fall ansett att skadestånd kan grundas på 2 kap. regeringsformen. De har bl.a. rört kränkning av den grundläggande rättigheten till medborgarskap enligt 2 kap. 7 § andra stycket regeringsformen (se NJA 2014 s. 323 och NJA 2018 s. 103). Högsta domstolen har även gjort bedömningen att det i vissa fall är möjligt att få annan typ av ersättning genom tillämpning av 2 kap. regeringsformen (jfr NJA 2014 s. 332 och NJA 2015 s. 374).

Regeringen har till följd av Högsta domstolens avgöranden tillsatt en kommitté som haft i uppdrag att utreda rätten till ersättning från det allmänna för skada som orsakats vid överträdelser av 2 kap. regeringsformen. Kommitténs slutsatser redovisades i augusti 2020 i betänkandet SOU 2020:44. Utredningen föreslår att möjligheten till grundlagsskadestånd lagregleras.

Tingsrättens bedömning

Som framgått ovan finns det i gällande rätt ingen bestämmelse som ger en enskild rätt till ersättning för ideell skada vid överträdelser av 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. Den i kommittébetänkandet SOU 2020:44 föreslagna bestämmelsen om en möjlighet till grundlagsskadestånd har ännu inte lett till lagstiftning. De fall där Högsta domstolen har ansett att sådana skadeståndskrav även i avsaknad av lagstöd kan grundas på 2 kap. regeringsformen har avsett mycket specifika situationer och ger inte stöd för att ersättning för ideell skada generellt ska utgå vid överträdelser av

grundlagen. De omständigheter som förelegat i avgörandena kan inte heller jämföras med den i målet aktuella situationen. Gabriel Urwitz kan mot denna bakgrund inte basera ett anspråk på ersättning på en överträdelse av 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen. Redan på den grunden ska hans fullgörelseyrkande ogillas.

Vad gäller frågan om staten har kränkt Gabriel Urwitz rätt till en rättvis rättegång konstaterar tingsrätten att den nuvarande ordningen innebär att Skatteverket är den myndighet som prövar om ett överklagande har kommit in i rätt tid. Detta innebär att den högre instansen är bunden av den rättidsprövning som Skatteverket har gjort, vilket följer av både förarbeten och praxis (jfr HFD 2011 ref 65). Om förfarandet skulle anses stå i strid med 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen ankommer det enligt tingsrätten på lagstiftaren att ändra den nuvarande ordningen. Med beaktande av detta anser tingsrätten att staten inte har kränkt Gabriel Urwitz rätt till en rättvis rättegång. Käromålet ska därför ogillas.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Gabriel Urwitz ersätta Staten för dess rättegångskostnad. Någon tvist om skäligheten finns inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#), (TR-02)

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 15 mars 2021. Det ska stå i överklagandet att det riktar sig till Svea hovrätt. Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva målet.

Caroline Hedvall

Linda Stromberg

Klara Lundh

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se